

Posudek na bakalářskou práci	
☐ školitelský posudek ☒ oponentský posudek	Jméno posuzovatele: RNDr. Jan Raška, Ph.D. Datum: 14. 8. 2024
Autor: Jan Kopal	
Název práce: Batesovské mimikry u skákavek (Araneae: Salticidae)	
☒ Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel). ☐ Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.	
Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)	
<p>Cílem předložené bakalářské práce je shromáždění a uspořádání informací o batesovské mimesi (= mimikry) u skákavek. V praxi to znamenalo zaměřit se převážně na téma myrmekomorfie, která je, jak kandidát správně podotýká, prozkoumána mnohem lépe než jiné typy mimese u této čeledi.</p>	
Struktura (členění) práce:	
<p>Práce je členěna standardně, tedy do hierarchicky uspořádaných kapitol. Nosnou kapitolou je část věnující se myrmekomorfii, naopak kapitola týkající se batesovské mimese obecně a mimetiků jiných než mravenčích modelů je dle mého názoru trochu poddimenzovaná. Rozhodně to ale nepovažuji za zásadní nedostatek.</p>	
Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?	
<p>Množství využitých literárních zdrojů je solidní a zdroje jsou téměř vždy citovány správně. Z občasných chyb a nedostatků bych zmínil snad jen využití velmi obecného zdroje (Encyclopedia Britannica) pro vysvětlení tématu agresivní mimese.</p>	
Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?	
<p>Práce neobsahuje vlastní výsledky.</p>	
Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):	
<p>Téma bakalářské práce přímo vyzývá k využití bohaté obrazové dokumentace a kandidát této příležitosti využil – práce je plná kvalitních a ilustrativních fotografií skákavek a jejich modelů. Oceňuji i přehledný kladogram (Obr. 2, 13).</p> <p>Pochválit naopak nemohu tabulku s areály rodů s myrmekomorfními zástupci (Tab. 1, zdroj World Spider Catalog). Kromě drobných chyb se vyskytují i některé závažnější, svědčící o nedůsledném zpracování zdrojových informací. Například u rodu <i>Leptorchestes</i> kandidát chybně interpretoval (nebo v lepším případě nejasně popsal) informaci o areálu druhu <i>L. berolinensis</i>, tedy „Europe to Turkmenistan“ (World Spider Catalog 2024). Jako evropský areál tohoto rodu tedy uvádí jen Mediterán a Bulharsko, přesto se později nezarazil nad informací, že <i>L. berolinensis</i> je součástí fauny ČR (str. 22). Kvůli podobně nápadným chybám tabulka celkově působí dojmem, že její autor jen otrocky přepisoval geografické pojmy.</p> <p>Co se stylu textu týče, musím pochválit až na výjimky správné používání vědeckých termínů a obrátů – to u bakalářských prací rozhodně není samozřejmostí. Hlavní výjimkou je užívání ortogenetického slovníku při popisu evolučních procesů, např.</p>	

„některé druhy se naučily tyto nebezpečné živočichy napodobovat“ (str. 2). Nečekal bych také, že hlavní téma bakalářské práce, batesovské mimikry, bude důsledně uváděno chybně (s velkým B). Celkově je ale práce po stránce stylu řekněme mírně nadprůměrná.

Jednoznačným nedostatkem práce je její jazyková úroveň. Souvětí jsou konstruována těžkopádně (nadužívána jsou vztažná zájmena „kdy“ a „kde“), běžné jsou odchylky od pravidelné větné stavby. Chápu, že bakalářská práce není slohovým cvičením, ale zrovna v tomto případě je krásně vidět, jak může špatná jazyková úroveň pokazit jinak pozitivní dojem z textu.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Předložená bakalářská práce splňuje zadané cíle (jak také kandidát neváhal sám hrdě uvést v Závěru, str. 24). Kandidát nashromáždil dostatečné množství informací a povětšinou je dokázal přehledně shrnout a uspořádat tak, aby na sebe logicky navazovaly. Potud si zaslouží chválu.

Práce ale obsahuje četné nedostatky. Některé už jsem zmínil výše, v tomto místě se ještě musím pozastavit nad rozbořem evoluce myrmekomorfie v kapitole Závěr. Dostupný byl pouze kladogram od úrovně rodu výš (Obrázek 13), ve kterém bylo vyznačeno, ve kterých rodech se vyskytují myrmekomorfní druhy. Tato data jsou naprosto nedostatečná pro rekonstrukci evoluce. Kandidát si to bohužel neuvědomil a na pomoc si vzal řekněme kreativní biogeografii. Monofyletický původ myrmekomorfie pak podmiňuje sympatrickým výskytem příbuzných rodů, odlišné areály (nebo sice jeden, ale rozsáhlý areál) je naopak argumentem pro více evolučních událostí. Snad netřeba dále zdůrazňovat, jak zcestný tento přístup je.

Práci navzdory uvedeným výhradám jednoznačně doporučuji k obhajobě.

Otázky a připomínky oponenta:

1) Striktní dělení antipredační mimese na batesovskou a müllerovskou je pro zjednodušení praktické, ale reálné mimetické vztahy v přírodě jsou poněkud složitější. Jaké jsou další typy (nebo spíše podtypy) antipredační mimese a jak často myslíte, že se vyskytují u skákavek?

2) Nemohu se nezeptat: jaký by podle vás byl vhodný přístup k rekonstrukci evoluce myrmekomorfie u skákavek (teď, když víte, že váš předchozí postup nebyl správný)? Jaké informace byste k tomu potřeboval?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <https://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/pravidla-bc-2023.docx>
- Posudek, prosím, nahrajte ve formátu pdf do SIS k dané bakalářské práci nebo (v případě externích oponentů) zašlete v elektronické podobě na e-mail: zuzana.starostova@natur.cuni.cz. Vytisknutý a podepsaný posudek také zašlete na adresu: **Zuzana Starostová, katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2** nebo **doručte do místnosti 241** či na **sekretariát katedry zoologie**. Podepsaný vytisknutý posudek je nutnou součástí protokolu o obhajobě bakalářské práce a musí být k dispozici nejpozději v den obhajoby.